

Από το 2018 έχει ξεκινήσει η συζήτηση της υποχρεωτικής εφαρμογής του ηλεκτρονικού τιμολογίου, καθώς και της ενεργοποίησης των ηλεκτρονικών βιβλίων για όλες τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ανεξαρτήτου μεγέθους, νομικής μορφής ή άλλων κριτηρίων.

1. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

Στην πράξη η διαδικασία της ηλεκτρονικής τιμολόγησης έχει εφαρμοστεί από πάρα πολλές επιχειρήσεις και η αναμενόμενη αλλαγή αφορά την **καθολικά υποχρεωτική εφαρμογή τους από την 1^η Ιανουαρίου του 2020**. Η ημερομηνία αυτή αποτελεί **στόχο της ΑΑΔΕ** που έχει εκφραστεί σε έγγραφο της (ΑΑΔΕ 1122486 ΕΞ2018/10-5-2018) και δελτία τύπου (30^η Απριλίου 2019), χωρίς ακόμη όμως να έχει οριστικοποιηθεί σε νόμο ή εγκύκλιο.

Η ηλεκτρονική τιμολόγηση συνήθως ανατίθεται σε εταιρεία πάροχο της σχετικής υπηρεσίας η οποία θα αναλάβει την διασύνδεση του δικού της λογισμικού δημιουργίας των ηλεκτρονικών τιμολογίων με το ERP της επιχείρησης χωρίς να απαιτείται κάποια σημαντική πρόσθετη υπηρεσία παραμετροποίησης πέρα της διασύνδεσης αυτής. Παρόλα αυτά ο νόμος επιτρέπει σε κάθε εταιρεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει δικά της μέσα για την ικανοποίηση των προϋποθέσεων που έχει η ηλεκτρονική τιμολόγηση, να το κάνει χωρίς να κάνει χρήση των υπηρεσιών του παρόχου ηλεκτρονικής τιμολόγησης.

Σε κάθε περίπτωση η ηλεκτρονική τιμολόγηση από όλες τις επιχειρήσεις αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ολοκληρωμένη και αποτελεσματική λειτουργία των Ηλεκτρονικών Βιβλίων. Εφόσον μια επιχείρηση δεν εφαρμόσει την ηλεκτρονική τιμολόγηση, η μέχρι σήμερα ενημέρωση που υπάρχει επισημαίνει ότι **τα τιμολόγια που εκδίδει θα ελέγχονται στο σύνολο τους από την ΑΑΔΕ**.

2. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Η νέα υποχρέωση της τήρησης των ηλεκτρονικών βιβλίων από την κάθε επιχείρηση είναι κάτι νέο και αναμένεται να μεταβάλει ριζικά τις ελεγκτικές διαδικασίες, δεδομένου ότι πια η ελεγκτική αρχή θα εξασφαλίσει σε άμεσο χρόνο το σύνολο σχεδόν των πληροφοριών που αφορούν τις συναλλαγές των επιχειρήσεων. **Οι πληροφορίες αυτές αφορούν και την διακίνηση των εμπορευμάτων (Δελτία Αποστολής)**. Παράλληλα θα οδηγήσει στην κατάργηση της ΜΥΦ και σε αρκετές μεταβολές στην καθημερινότητα των λογιστηρίων, κυρίως στο επίπεδο της υποβολής των φορολογικών δηλώσεων (εισόδημα, ΦΠΑ, παρακρατούμενους φόρους, χαρτόσημο κτλ).

Στο ενημερωτικό της ΑΑΔΕ που δημοσιεύθηκε την 1^η Αυγούστου 2019 καταγράφεται ως ημερομηνία πιλοτικής εφαρμογής **το τελευταίο τρίμηνο του 2019**, ενώ στην σχετική παρουσίαση καταγράφεται ως ημερομηνία εφαρμογής **την 1^η Ιανουαρίου 2020**. Και η ημερομηνία αυτή **δεν έχει οριστικοποιηθεί με νόμο ή εγκύκλιο** και κατά συνέπεια δεν μπορούμε να ξέρουμε αν θα ισχύσει τελικά και αν θα καταλαμβάνει το σύνολο των επιχειρήσεων ή θα υπάρχει κάποια σταδιακή εφαρμογή (π.χ. των απλογραφικών βιβλίων αρχικά και στην συνέχεια των διπλογραφικών). Τέλος, μέχρι και την οριστική ψήφιση σχετικού νόμου δεν είναι βέβαιο ότι οι πληροφορίες που έχουμε για το θέμα είναι πλήρης, ούτε αν θα υπάρξουν αλλαγές που θα αλλάζουν τις σχετικές απαιτήσεις κάνοντας αυτές λιγότερο ή περισσότερο δύσκολες.

Βασική προϋπόθεση για την διασύνδεση του λογιστηρίου της επιχείρησης με την βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ στην οποία θα εμφανίζονται τα ηλεκτρονικά βιβλία αποτελεί η σωστή λειτουργία του λογισμικού παρακολούθησης βιβλίων και έκδοσης στοιχείων (ERP) που χρησιμοποιεί. Εφόσον η επιχείρηση χρησιμοποιεί ένα λογισμικό ERP Ελληνικής εταιρείας λογισμικού που προσαρμόζεται συνεχώς στις μεταβολές της Ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με την έκδοση στοιχείων και παρακολούθηση των βιβλίων, το μεγαλύτερο μέρος των απαιτούμενων αλλαγών για τον συγχρονισμό με την βάση της ΑΑΔΕ αναμένεται να γίνουν αυτοματοποιημένα ή με μικρή συμμετοχή της εταιρείας υποστήριξης του λογισμικού.

Αντίθετα, αν η επιχείρηση χρησιμοποιεί λογισμικό που δεν υποστηρίζεται στην Ελλάδα, είτε εμφανίζει άλλες ιδιαιτερότητες στην οργάνωση και λειτουργία της διαδικασίας τιμολόγησης και λογιστικής παρακολούθησης της (π.χ. χρησιμοποιεί περισσότερα από ένα λογισμικά για την έκδοση των στοιχείων κτλ), θα πρέπει να γίνουν πρόσθετες εργασίες ώστε να επιτευχθεί η σχετική διασύνδεση και συμμόρφωση με τις νέες απαιτήσεις για την παρακολούθηση των Ηλεκτρονικών Βιβλίων.

Πρέπει να επισημανθεί ότι η ύπαρξη των ηλεκτρονικών βιβλίων **δεν θα αντικαταστήσει την ενημέρωση των βιβλίων των επιχειρήσεων** με διπλογραφικά βιβλία. Τα λογιστήρια θα συνεχίσουν να κάνουν τις εργασίες καταχώρησης, ελέγχου και τακτοποίησης που κάνουν ως και σήμερα και τα Ηλεκτρονικά Βιβλία **θα ενημερώνονται ως προς τα έσοδα, κόστη και φόρους αυτόματα** μέσα από τις διαδικασίες αυτές. Πρόσθετα ο λογιστής θα πρέπει να κάνει όλες τις επιπλέον εγγραφές που αφορούν τους λοιπούς λογαριασμούς και οδηγούν στην κατάρτιση των οικονομικών καταστάσεων της εταιρείας. Επίσης θα πρέπει να κάνει συγκεκριμένους ελέγχους και συμπληρωματικές εργασίες, ώστε τα δεδομένα των ηλεκτρονικών βιβλίων (έσοδα, κόστη, φόροι) να είναι ίδια με αυτά που εμφανίζει στα βιβλία της η επιχείρηση.

Παρακάτω ακολουθεί μια επιγραμματική παρουσίαση του τρόπου ενημέρωσης των ηλεκτρονικών βιβλίων, την ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στην πλατφόρμα της ΑΑΔΕ και το ERP καθώς και των μεταβολών που επιφέρουν τα παραπάνω στην υποβολή των φορολογικών δηλώσεων της επιχείρησης.

3. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

A. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΤΙΜΟΛΟΓΙΩΝ

Βασική προϋπόθεση για την αυτόματη αποστολή των δεδομένων των παραστατικών είναι η χρήση τυποποιημένων δεδομένων.

Έτσι ανάλογα με την επιλογή συγκεκριμένου είδους παραστατικού, τα δεδομένα του θα λαμβάνουν συγκεκριμένη αρίθμηση που θα ενημερώνει συγκεκριμένες στήλες των Ηλεκτρονικών Βιβλίων. Στις **σελίδες 4 έως και 8** του ενημερωτικού «my DATA-Ηλεκτρονικά Βιβλία» καταγράφονται όλες οι περιπτώσεις των παραστατικών και οι κωδικοί που αυτοί θα εμφανίζουν στα Ηλεκτρονικά Βιβλία.

B. ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΟΥ ΔΙΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΕΚΔΟΤΗ ΚΑΙ ΛΗΠΤΗ

Η επιχείρηση δεν θα αποστέλλει μόνο αυτή στα ηλεκτρονικά της βιβλία τα δεδομένα των τιμολογίων της. Θα λαμβάνει και τα δεδομένα των τιμολογίων που εκδίδουν προμηθευτές της που έχουν υποχρέωση παρακολούθησης βιβλίων.

Εκτός από τα τιμολόγια που εκδίδει η εταιρεία θα πρέπει να κάνει αποστολή στα Ηλεκτρονικά Βιβλία και τα τιμολόγια των προμηθευτών εξωτερικού (ΕΕ, τρίτες χώρες) καθώς και τα στοιχεία λιανικής πώλησης που λαμβάνει (π.χ. βενζίνες ΕΙΧ). Ακόμη θα πρέπει να κάνει αποστολή και συγκεντρωτικά τις λιανικές της πωλήσεις.

Και τα **Δελτία Αποστολής πωλήσεων** που συνοδεύουν εμπορεύματα θα πρέπει να αποστέλλονται

Τέλος όσα τιμολόγια προμηθευτών της εταιρείας δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά από τους εκδότες τους, η εταιρεία παρόλο που είναι λήπτης θα πρέπει να τα κάνει αποστολή η ίδια με την ανάλογη σήμανση. Δηλαδή τα τιμολόγια που λαμβάνει για την λήψη υπηρεσιών ή την αγορά εμπορευμάτων από το εξωτερικό και έχουν εκδοθεί από εταιρείες του εξωτερικού θα πρέπει να γίνουν και αυτά αποστολή με ευθύνη της εταιρείας που τα λαμβάνει.

Γ. ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΠΟΥ ΔΙΑΒΙΒΑΖΟΝΤΑΙ

Το κάθε παραστατικό που διαβιβάζεται θα περιέχει όλες τις βασικές πληροφορίες ταυτοποίησης του λήπτη, τα στοιχεία που αφορούν την εγκατάσταση που γίνεται η διακίνηση (π.χ. διεύθυνση αποθήκης), το είδος προτύπου παραστατικού της ΑΑΔΕ που αφορά, αξία πώλησης, αξία ΦΠΑ, παρακρατούμενους κτλ

Αναλυτικά τα στοιχεία που αποστέλλονται και οι κωδικοί που χρησιμοποιούνται περιγράφονται **στις σελίδες 10 έως και 17** του ενημερωτικού «my DATA-Ηλεκτρονικά Βιβλία».

Όλα τα στοιχεία που περιγράφονται θα πρέπει να είναι διαθέσιμα ώστε η διαβίβαση του παραστατικού να εγκριθεί και να ενημερωθούν τα Ηλεκτρονικά Βιβλία. Κατά συνέπεια είναι απαραίτητο το λογισμικό της επιχείρησης να προβλέπει την δυνατότητα εισαγωγής αυτών των δεδομένων κατά την τιμολόγηση ή την καταχώρηση των τιμολογίων προμηθευτών

Εφόσον η διαβίβαση ολοκληρωθεί το παραστατικό λαμβάνει Μοναδικό Αριθμό Καταχώρησης (ΜΑΡΚ) που αποτελεί από το σημείο αυτό την ταυτότητα του.

Δ. ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Εκτός από την αποστολή των δεδομένων των παραστατικών η κάθε επιχείρηση θα πρέπει να κάνει διαβίβαση και του **χαρακτηρισμού των αγορών ή πωλήσεων της**. Δηλαδή για τα τιμολόγια που εκδίδει θα πρέπει να τα χαρακτηρίζει ως τιμολόγια πώλησης αγορών, υπηρεσιών ή παγίων. Αντίστοιχα για τα τιμολόγια που λαμβάνει θα πρέπει να κάνει αποστολή των χαρακτηρισμό τους ως αγορές αγαθών, δαπάνες ή αγορές παγίων.

Ε. ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ERP ΜΕ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΒΙΒΛΙΑ

Τα παραστατικά που έχουν γίνει αποδεκτά και έχουν λάβει ΜΑΡΚ στα ηλεκτρονικά βιβλία συσχετίζονται με τις αντίστοιχες εγγραφές που έχουν καταχωρηθεί στο ERP της εταιρείας και τις ενημερώνουν με τον αριθμό αυτό. Έτσι ο ΜΑΡΚ ακολουθεί ως ταυτότητα και τις εγγραφές στα βιβλία της επιχείρησης.

Ο ΜΑΡΚ αποτελεί τον συνδετικό κρίκο ανάμεσα στα βιβλία της επιχείρησης και τα ηλεκτρονικά βιβλία. Βασικό σε αυτό τα ηλεκτρονικά βιβλία αντλούν δεδομένα από το ERP και αντίστροφα τα ERP αντλούν δεδομένα από τα Ηλεκτρονικά Βιβλία που σχετίζονται με τις πρόσθετες λεπτομέρειες όπως αυτές εμφανίζονται **στις σελίδες 18 έως και 26** του ενημερωτικού «my DATA-Ηλεκτρονικά Βιβλία»

ΣΤ. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΕΓΓΡΑΦΕΣ (Εκτός των τιμολογίων)

Στα Ηλεκτρονικά Βιβλία θα πρέπει να καταχωρηθούν και οι εγγραφές μισθοδοσίας και αποσβέσεων. Τέλος θα πρέπει να καταχωρηθούν και οι εγγραφές τακτοποίησης ώστε να μπορεί να προκύψει από αυτά το φορολογικό αποτέλεσμα χρήσης.

Μελλοντικά θα απαιτηθεί και η αποστολή – λήψη δεδομένων που σχετίζονται με την εξόφληση των παραστατικών.

Ζ. ΑΥΤΟΜΑΤΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΔΗΛΩΣΕΩΝ

Ένας από τους στόχους της εφαρμογής των Ηλεκτρονικών Βιβλίων είναι και η αυτόματη υποβολή των δηλώσεων παρακρατούμενων φόρων, ΦΠΑ και εισοδήματος των επιχειρήσεων. Π.χ. η δήλωση ΦΠΑ θα προετοιμάζεται αυτόματα στο taxis με την αξιοποίηση των δεδομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων. Μέσα στην καταληκτική προθεσμία θα πρέπει το λογιστήριο της επιχείρησης να έχει κάνει όλες τις ενέργειες συμφωνίας ώστε το ΦΠΑ που εμφανίζεται να είναι το σωστό ώστε να προχωρήσει στην πληρωμή του. Η ημερομηνία οριστικοποίησης που αναφέρεται ως προτεινόμενη είναι η 20^η της κάθε περιόδου.

5/9/2019

ΣΑΜΟΛΗΣ ΔΙΟΝΥΣΗΣ

ΠΗΓΕΣ

- My DATA-Ηλεκτρονικά Βιβλία ΑΑΔΕ (Αναλυτική Περιγραφή Λειτουργίας, 8^{ος} 2019)
- Ηλεκτρονικά Βιβλία ΑΑΔΕ (Παρουσίαση, 8^{ος} 2019)
- Τεχνική Περιγραφή REST API Διεπαφής myDATA (Έκδοση 0.5)

LINKS

<https://www.aade.gr/mydata>

<https://www.aade.gr/myDATA/tehniki-tekmiriosi>

- Τεχνική Περιγραφή REST API Διεπαφής myDATA (Έκδοση 0.5)
- Αρχεία xsd

<https://mydata-dev.portal.azure-api.net/>

(εξειδικευμένο portal για προγραμματιστές)